

Briselē, **XXX**.
[...](2019) **XXX** draft

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

**Pamatnostādnes par atsevišķiem valsts atbalsta pasākumiem saistībā ar siltumnīcefekta
gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu pēc 2021. gada**

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

**Pamatnostādnes par atsevišķiem valsts atbalsta pasākumiem saistībā ar siltumnīcefekta
gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu pēc 2021. gada**

SATURS

IEVADS	2
1. DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS	3
1.1. Piemērošanas joma	3
1.2. Atbalsta pasākumi, uz kuriem attiecas šīs pamatnostādnes.....	4
1.2.1. Atbalsts, kura mērķis ir kompensēt elektroenerģijas cenu pieaugumu, ko izraisījusi ar ES ETS saistīto siltumnīcefekta gāzu emisiju izmaksu iekļaušana (parasti dēvētas par “emisiju netiešajām izmaksām”).....	4
1.2.2. Atbalsts saistībā ar iespēju piešķirt pagaidu bezmaksas kvotas enerģētikas nozares modernizācijai	4
1.3. Definīcijas.....	4
2. KOPĒJIE NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI	6
3. NOVĒRTĒJUMS PAR SADERĪBU SASKAŅĀ AR LĪGUMA 107. PANTA 3. PUNKTA C) APAKŠPUNKTU	7
3.1. Atbalsts tādu nozaru uzņēmumiem, kuras uzskata par pakļautām reālam oglekļa emisiju pārvirzes riskam, kam par iemeslu ir ievērojamas netiešās izmaksas, kuras faktiski rada siltumnīcefekta gāzu emisiju izmaksu iekļaušana elektroenerģijas cenā (atbalsts emisiju netiešo izmaksu kompensēšanai)	7
3.2. Atbalsts saistībā ar iespēju piešķirt pagaidu bezmaksas kvotas elektroenerģijas ražošanas modernizācijai	10
4. NOVĒRTĒŠANA	12
5. ENERGOAUDITI UN VADĪBAS SISTĒMAS	14
6. PĀRREDZAMĪBA	14
7. ZIŅOŠANA UN UZRAUDZĪBA	15
8. PIEMĒROŠANAS LAIKPOSMS UN PĀRSKATĪŠANA	16
I PIELIKUMS	17
II PIELIKUMS	18
III PIELIKUMS	19

IEVADS

1. Lai novērstu, ka valsts atbalsts izkropļo konkurenci iekšējā tirgū un ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm veidā, kas ir pretrunā kopīgajām interesēm, Līguma par Eiropas Savienības darbību ("Līgums") 107. panta 1. punktā ir noteikts princips, saskaņā ar kuru valsts atbalsts ir aizliegts, ja vien tas nepieder pie Līguma 107. panta 2. punktā paredzētajiem izņēmumiem vai Komisija to nav atzinusi par saderīgu ar iekšējo tirgu saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punktu. Arī Līguma 42. un 93. pantā, 106. panta 2. punktā un 108. panta 2. un 4. punktā ir paredzēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem valsts atbalsts ir saderīgs vai var tikt uzskatīts par saderīgu ar iekšējo tirgu.
2. Pamatojoties uz Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, Komisija par saderīgu ar iekšējo tirgu var uzskatīt valsts atbalstu konkrētas saimnieciskās darbības attīstības veicināšanai, ja šādam atbalstam nav tādas nelabvēlīgas ietekmes uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgajām interesēm.
3. Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK¹ nolūkā veicināt siltumnīcefekta gāzu emisiju izmaksefektīvu un ekonomiski efektīvu samazināšanu tika izveidota sistēma siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā (turpmāk "ES ETS"). 2018. gadā Direktīva 2003/87/EK tika grozīta², lai uzlabotu un pagarinātu ES ETS attiecībā uz 2021.–2030. gada periodu.
4. Komisija 2019. gada 11. decembrī publicēja paziņojumu par Eiropas zaļo kursu, kurā izklāstīta rīcībpolitika klimatneitralitātes panākšanai Eiropā līdz 2050. gadam un citu vides problēmu risināšanai³. Lai īstenotu Eiropas zaļo kursu, ir jāpārdomā rīcībpolitikas tādās jomās kā visas tautsaimniecības apgāde ar tīru enerģiju, rūpniecība, ražošana un patēriņš, liela mēroga infrastruktūra, transports, pārtika un lauksaimniecība, būvniecība, nodokļi un sociālie pabalsti. Lai gan visas šīs rīcības jomas ir cieši savstarpēji saistītas un cita citu stiprina, būs rūpīgi jāseko līdzi gadījumiem, kad ekonomisko, vidisko un sociālo mērķu sasniegšana prasīs kompromisus.
5. Kamēr daudzi starptautiskie partneri vēl nerīkojas ar tādu vērienu kā Savienība, pastāv oglekļa emisiju pārvirzes risks – vai nu tāpēc, ka ražošana no Savienības tiek pārvirzīta uz citām valstīm, kam emisiju samazināšanas mērķi ir pieticīgāki, vai tāpēc, ka Savienības ražojumi tiek aizstāti ar oglekļietilpīgākām importētām precēm. Ja šis risks īstenosies, globālās emisijas nemazināsies, un tas nāks par ļaunu Savienības un tās nozaru centieniem sasniegt Parīzes nolīguma globālos klimata mērķus.

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/410 (2018. gada 14. marts), ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai sekmētu emisiju izmaksefektīvu samazināšanu un investīcijas mazoglekļa risinājumos, un Lēmumu (ES) 2015/1814 (OV L 76, 19.3.2018., 3. lpp.).

³ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas zaļais kurss" (COM(2019) 640 *final*).

6. Attiecībā uz ES ETS īstenošanu valsts atbalsta kontrole galvenokārt tiek veikta ar mērķi pārliecināties, ka valsts atbalsta pasākumu rezultātā ir panākts lielāks siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums, nekā tas būtu bez atbalsta, un pārliecināties, ka atbalsta pozitīvā ietekme ir lielāka par tā radīto negatīvo ietekmi, kas izpaužas kā konkurences izkropļojumi iekšējā tirgū. Valsts atbalstam jābūt nepieciešamam ES ETS mērķa vides jomā sasniegšanai (atbalsta nepieciešamība), un tam jābūt ierobežotam līdz minimālajam apjomam, kāds vajadzīgs, lai panāktu paredzēto vides aizsardzību (atbalsta samērīgums), neradot pārmērīgus konkurences un tirdzniecības iekšējā tirgū izkropļojumus.
7. Šajās pamatnostādņēs Komisija izklāsta nosacījumus, saskaņā ar kuriem ar ES ETS saistītus atbalsta pasākumus var uzskatīt par saderīgiem ar iekšējo tirgu atbilstīgi Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam. Pēc tam, kad būs izskatīti un, iespējams, pārskatīti visi ar klimatu saistītie politikas instrumenti, kuru mērķis ir līdz 2030. gadam panākt siltumnīcefekta gāzu emisiju papildu samazinājumus, Komisija pārbaudīs, vai šīs pamatnostādnes nepieciešams pārskatīt vai pielāgot nolūkā nodrošināt atbilstību klimatneitralitātes mērķiem un veicināt to sasniegšanu, vienlaikus ievērojot vienlīdzīgus konkurences apstākļus⁴.

1. DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1.1. Piemērošanas joma

8. Šajās pamatnostādņēs izklāstītie principi attiecas tikai uz Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 6. punktā un 10.b pantā paredzētajiem konkrētajiem atbalsta pasākumiem.
9. Atbalstu nedrīkst piešķirt grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, kuru definīcija, ko piemēro arī šajās pamatnostādņēs, sniegta piemērojamās pamatnostādņēs par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai⁵, ievērojot to grozījumus vai aizstāšanu.
10. Novērtējot tādām uzņēmumam paredzētu atbalstu, uz kuru attiecas neizpildīts atgūšanas rīkojums, kas izdots saskaņā ar iepriekšēju Komisijas lēmumu, ar kuru atbalsts atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar iekšējo tirgu, Komisija ņems vērā vēl atgūstamo atbalsta summu⁶. Proti, tā novērtēs abu atbalsta pasākumu kumulatīvo ietekmi un var prasīt atlikt jaunā atbalsta maksājumu līdz brīdim, kad būs izpildīts neizpildītais atgūšanas rīkojums.

---

⁴ Skatīt Eiropadomes 2019. gada 12. decembra sanāksmē pieņemtos secinājumus.

⁵ Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 249, 31.7.2014., 1. lpp.).

⁶ Šajā saistībā skatīt spriedumu apvienotajās lietās T-244/93 un T-486/93 *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH*/Komisija ECLI:EU:T:1995:160 un Komisijas paziņojumu "Ceļā uz Komisijas lēmumu efektīvu izpildi, kuros dalībvalstīm tiek uzdots atgūt nelikumīgu un nesaderīgu valsts atbalstu" (OV C 272, 15.11.2007., 4. lpp.).

1.2. Atbalsta pasākumi, uz kuriem attiecas šīs pamatnostādnes

1.2.1. *Atbalsts, kura mērķis ir kompensēt elektroenerģijas cenu pieaugumu, ko izraisījusi ar ES ETS saistīto siltumnīcefekta gāzu emisiju izmaksu iekļaušana (parasti dēvētas par “emisiju netiešajām izmaksām”)*

11. Saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 6. punktu dalībvalstīm būtu jāpieņem finansiāli pasākumi par labu nozarēm vai apakšnozarēm, kurās pastāv reāls oglekļa emisiju pārvirzes risks, kam par iemeslu ir ievērojamas netiešās izmaksas, kuras faktiski rada siltumnīcefekta gāzu emisiju izmaksu iekļaušana elektroenerģijas cenā, ar noteikumu, ka šādi finansiālie pasākumi atbilst valsts atbalsta noteikumiem un jo īpaši nerada nepamatotus konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū.

1.2.2. *Atbalsts saistībā ar iespēju piešķirt pagaidu bezmaksas kvotas enerģētikas nozares modernizācijai*

12. Saskaņā ar ETS direktīvas 10.c pantu dalībvalstis, kas izpilda konkrētus nosacījumus attiecībā uz IKP līmeni uz vienu iedzīvotāju salīdzinājumā ar Savienības vidējo rādītāju, var atkāpties no Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 1. punkta otrajā daļā noteiktā principa, saskaņā ar kuru bezmaksas kvotas nepiešķir elektroenerģijas ražošanai. Minētās dalībvalstis elektroenerģijas ražošanas iekārtām bezmaksas kvotas var piešķirt pagaidu kārtā enerģētikas nozares modernizācijas, diversifikācijas un ilgtspējīgas pārveides nolūkā.
13. Kā jau noteikts vairākos Komisijas lēmumos⁷, pagaidu bezmaksas kvotu piešķiršana enerģētikas nozarei ietver valsts atbalstu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē, jo dalībvalstis, piešķirdamas bezmaksas kvotas, atsakās no ieņēmumiem un sniedz selektīvas priekšrocības enerģētikas nozares dalībniekiem. Šie dalībnieki var konkurēt ar enerģētikas nozares dalībniekiem citās dalībvalstīs, kā rezultātā var tikt izkropļota konkurence vai radīti konkurences izkropļojuma draudi un ietekmēta tirdzniecība iekšējā tirgū.

1.3. Definīcijas

14. Šajās pamatnostādnēs piemēro šādas definīcijas:

- (1) “atbalsts” ir pasākums, kas atbilst visiem Līguma 107. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem;
- (2) “atbalsta piešķiršanas periods” ir viens vai vairāki gadi 2021.–2030. gada periodā. Ja dalībvalsts atbalstu vēlas piešķirt uz īsāku periodu, tai kā atsauces punkts būtu jāizmanto atbalsta saņēmēju finanšu gads un atbalsts jāpiešķir uz gada bāzes;

---

⁷ Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumu SA.34385 – *Bulgaria – Allocation of free greenhouse gas emission allowances in line with Article 10c of Directive 2003/87/EC in exchange for investments in installations for electricity production and in energy infrastructure* (OV C 63, 20.2.2015., 1. lpp.), Komisijas lēmumu SA.34674 – *Poland – Free allowances to power generators under Article 10c of the ETS Directive* (OV C 24, 23.1.2015., 1. lpp.).

- (3) “oglekļa emisiju pārvirze” ir paredzamais siltumnīcefekta gāzu emisiju palielinājums pasaulē gadījumā, ja uzņēmumi pārceļ ražošanu uz teritoriju ārpus Savienības, tamdēļ, ka tie nevar pārnest ES ETS izraisīto izmaksu pieaugumu uz patērētājiem, vienlaikus nezaudējot būtisku tirgus daļu;
- (4) “atbalsta maksimālā intensitāte” ir atbalsta kopējā summa, kas izteikta kā attiecināmo izmaksu procentuāla daļa;
- (5) “autonoma ražošana” ir elektroenerģijas ražošana, izmantojot iekārtu, kas nav “elektroenerģijas ražošanas iekārta” ETS direktīvas 3. panta u) punkta izpratnē;
- (6) “atbalsta saņēmējs” ir uzņēmums, kas saņem atbalstu;
- (7) “Eiropas Savienības emisijas kvota” (ES emisijas kvota) ir pārvedama atļauja noteiktā laikposmā emitēt vienu tonnu CO₂ ekvivalenta;
- (8) “bruto pievienotā vērtība” (BPV) ir bruto pievienotā vērtība pēc ražošanas faktoru izmaksām, kas ir BPV tirgus cenās, no kuras atskaitīti netiešie nodokļi un kurai pieskaitītas saņemtās subsīdijas;
- (9) “ES emisijas kvotu nākotnes darījumu cena” (izteikta euro) ir viena gada ES emisijas kvotu nākotnes darījumu dienas cenu (noslēguma pārdošanas cenu) aritmētiskais vidējais piegādei tā gada decembrī, par kuru piešķir atbalstu; šīs noslēguma pārdošanas cenas ir tās, kas novērotas noteiktā ES oglekļa tirdzniecības biržā no tā gada 1. janvāra līdz 31. decembrim, kas ir pirms gada, par kuru piešķir atbalstu⁸;
- (10) “CO₂ emisijas koeficients” (izteikts t CO₂/MWh) ir dažādos ģeogrāfiskajos apgabalos no fosilā kurināmā saražotās elektroenerģijas vidējā svērtā CO₂ intensitāte. Svērumam jāatspoguļo fosilā kurināmā ražošanas struktūra konkrētajā ģeogrāfiskajā apgabalā. CO₂ emisijas koeficients ir rezultāts, kas iegūts, dalot enerģētikas nozares paziņotās CO₂ ekvivalenta emisijas ar tādas elektroenerģijas bruto apjomu (izteiktu TWh), kura saražota, izmantojot fosilo kurināmo. Šo pamatnostādņu mērķiem apgabali ir definēti kā ģeogrāfiskas zonas, kuras a) veido apakštirgi, ko sasaista elektroenerģijas biržas, vai b) kurās nav paziņotas pārslodzes; abos gadījumos euro izteikto cenu (atbilstoši ECB dienas maiņas kursam) atšķirības starp konkrēto zonu elektroenerģijas biržas nākamās dienas cenu pa stundām ievērojamā visu stundu skaitā gada laikā nepārsniedz 1 %. Šāda reģionālā diferencēšana atspoguļo fosilā kurināmā spēkstaciju nozīmi galīgās vairumtirdzniecības cenas noteikšanā un to marginālo lomu saimnieciskā izdevīguma ziņā. Tas vien, ka elektroenerģija tiek tirgota starp divām dalībvalstīm, automātiski nenozīmē, ka tās veido pārvalstisku reģionu. Tā kā trūkst attiecīgu reģionāla vai vietēja līmeņa datu, ģeogrāfiskie apgabali aptver visu vienas vai vairāku dalībvalstu teritoriju. Pamatojoties uz iepriekš minēto, var noteikt šādus ģeogrāfiskos apgabalus – Ziemeļvalstis (Zviedrija un Somija), Baltijas valstis (Lietuva, Latvija un Igaunija), Ibērija (Portugāle un Spānija), Čehija un Slovākija (Čehija un Slovākija) un visas pārējās dalībvalstis katra

⁸ Piemēram, attiecībā uz atbalstu, ko piešķir par 2023. gadu, šī nākotnes darījumu cena ir aritmētiskais vidējais, ko iegūst no ES emisijas kvotu noslēguma pārdošanas cenām uz 2023. gada decembri, kas noteiktā ES oglekļa tirdzniecības biržā novērotas no 2022. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 31. decembrim.

atsevišķi. Atbilstošie maksimālie reģionālie CO₂ emisijas koeficienti ir uzskaitīti III pielikumā. Lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret elektroenerģijas avotiem un novērstu iespējamu ļaunprātīgu izmantošanu, visiem elektroapgādes avotiem (autonoma ražošana, elektroenerģijas piegādes līgumi vai piegāde pa tīklu) un visiem atbalsta saņēmējiem attiecīgajā dalībvalstī piemēro vienādu CO₂ emisijas koeficientu;

- (11) “faktiskais ražošanas apjoms” (tonnas gadā) ir faktiskais iekārtā saražotais apjoms *t* gadā, ko nosaka *ex post* *t*+1 gadā;
- (12) “faktiskais elektroenerģijas patēriņš” (MWh) ir iekārtas faktiskais elektroenerģijas patēriņš (ieskaitot elektroenerģijas apjomu, kas patērēts atbalsttiesīgu ražojumu ražošanai ārvalsts ietvaros) *t* gadā, ko nosaka *ex post* *t* + 1 gadā;
- (13) “elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīme” (izteikta kā MWh / ražošanas apjoms tonnās un noteikta *Prodcom* 8 līmenī⁹) ir elektroenerģijas daudzums, kas patērēts, lai saražotu vienu tonnu konkrēta ražojuma, izmantojot elektroenerģijas patēriņa ziņā visefektīvākās attiecīgā ražojuma ražošanas metodes. Elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīmes atjaunina saskaņā ar ES ETS direktīvas 10.a panta 2. punktu. Atbalsttiesīgo nozaru ražojumiem, attiecībā uz kuriem pastāv kurināmā un elektroenerģijas apmaiņamība saskaņā ar Komisijas Deleģētās Regulas (ES) 2019/331¹⁰ I pielikuma otro iedaļu, atbalsta apmēra noteikšanas nolūkā elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīmes tiek definētas tajās pašās sistēmas robežās, ņemot vērā tikai elektroenerģijas īpatsvaru. Atbalsttiesīgo nozaru ražojumiem piemērojamās atbilstošās elektroenerģijas patēriņa līmeņatzīmes ir uzskaitītas šo pamatnostādņu II pielikumā;
- (14) “alternatīva elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīme” ir [...] % no faktiskā elektroenerģijas patēriņa. Šis parametrs jānosaka ar Komisijas lēmumu reizē ar elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīmēm. Tas atbilst sasniedzamajam vidējam samazinājumam, kas nepieciešams, ņemot vērā elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīmju piemērošanu (elektroenerģijas patēriņa līmeņatzīme / *ex ante* elektroenerģijas patēriņš). To piemēro visiem atbalsttiesīgo nozaru ražojumiem, kuriem nav noteikta elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīme.

2. KOPĒJIE NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI

- 15. Lai novērtētu, vai paziņoto atbalsta pasākumu var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, Komisija parasti analizē, vai atbalsta pasākuma struktūra nodrošina, ka atbalsta pozitīvā ietekme kopēju interešu mērķa sasniegšanā pārsniedz tā iespējamo negatīvo ietekmi uz tirdzniecību un konkurenci.

⁹ *Prodcom* saraksts ir Eiropas ieguves un ražošanas nozaru ražojumu saraksts: https://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_NOM&StrGroupCode=CLASSIFIC&StrLanguageCode=EN&IntFamilyCode=&TxtSearch=prodcom&IntCurrentPage=1.

¹⁰ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/331 (2018. gada 19. decembris), ar ko nosaka Savienības mēroga pārejas noteikumus saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu (OV L 59, 27.2.2019., 8. lpp.).

16. Komisijas 2012. gada 8. maija paziņojumā par valsts atbalsta modernizāciju¹¹ ir izteikts aicinājums noteikt un definēt kopējus principus, kas piemērojami saderīguma izvērtējumam par visiem atbalsta pasākumiem, kuriem šo izvērtējumu veic Komisija. Tāpēc Komisija atbalsta pasākumu uzskatīs par saderīgu ar Līgumu tikai tad, ja tas atbilst visiem turpmāk minētajiem kritērijiem, proti: tam jāpalīdz sasniegt kopīgu interešu mērķi saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punktu; jābūt vērstam uz tādas situācijas risināšanu, kurā atbalsts var sniegt būtisku uzlabojumu, ko tirgus pats nespētu nodrošināt, piemēram, novēršot tirgus nepilnību vai atrisinot taisnīguma vai kohēzijas problēmu; jābūt piemērotam politikas instrumentam kopīgu interešu mērķa sasniegšanai; jāmaina attiecīgo uzņēmumu rīcība tā, lai tie iesaistītos papildu darbībās, ko tie bez šāda atbalsta neveiktu vai veiktu ierobežotā vai atšķirīgā veidā vai vietā; tā apjoms un intensitāte nedrīkst pārsniegt nepieciešamo minimumu; tā negatīvajai ietekmei jābūt pietiekami ierobežotai; visiem attiecīgajiem tiesību aktiem un saistītajai informācijai par atbalstu, kas piešķirts atbilstīgi tiem, jābūt viegli pieejamiem dalībvalstīm, Komisijai, ekonomikas dalībniekiem un sabiedrībai.
17. Tālāk tekstā 3.1. un 3.2. iedaļā paskaidrots, kā šie vispārējie kritēriji atspoguļojas konkrētajās saderības prasībās, kas jāizpilda saistībā ar atbalsta pasākumiem, uz kuriem attiecas šīs pamatnostādnes.

3. NOVĒRTĒJUMS PAR SADERĪBU SASKAŅĀ AR LĪGUMA 107. PANTA 3. PUNKTA C) APAKŠPUNKTU

- 3.1. Atbalsts tādu nozaru uzņēmumiem, kuras uzskata par pakļautām reālam oglekļa emisiju pārvirzes riskam, kam par iemeslu ir ievērojamas netiešās izmaksas, kuras faktiski rada siltumnīcefekta gāzu emisiju izmaksu iekļaušana elektroenerģijas cenā (atbalsts emisiju netiešo izmaksu kompensēšanai)**
18. Atbalsts emisiju netiešo izmaksu kompensēšanai tiks uzskatīts par saderīgu ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē, ja būs ievēroti turpmāk minētie nosacījumi.
19. Šāda atbalsta mērķis ir novērst ievērojamu oglekļa emisiju pārvirzes risku, kuru galvenokārt rada emisijas kvotu izmaksu iekļaušana atbalsta saņēmēja segtajās elektroenerģijas cenās, ja tā konkurentiem no trešām valstīm nerodas līdzīgas izmaksas, kas iekļautas elektroenerģijas cenā, un ja atbalsta saņēmējs nevar šīs izmaksas iekļaut ražojuma cenās, nezaudējot būtisku tirgus daļu. Centieni novērst oglekļa emisiju pārvirzes risku, palīdzot mazināt atbalsta saņēmēju pakļautību šādam riskam, palīdz sasniegt vides mērķi, proti, atbalsta nolūks ir nepieļaut, ka ražošanas pārcelšana uz teritoriju ārpus Savienības izraisa siltumnīcefekta gāzu emisiju palielināšanos pasaulē, jo nav saistoša starptautiska nolīguma par siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu.
20. Lai mazinātu konkurences izkropļojumu risku iekšējā tirgū, atbalsts ir pieļaujams tikai nozarēs, kurās pastāv reāls oglekļa emisiju pārvirzes risks, kam par iemeslu ir ievērojamas netiešās izmaksas, kuras faktiski rada siltumnīcefekta gāzu emisiju

---

¹¹ COM(2012)0209 *final*.

izmaksu iekļaušana elektroenerģijas cenā. Šo pamatnostādņu nolūkā uzskata, ka reāls oglekļa emisiju pārvirzes risks pastāv tikai tad, ja atbalsta saņēmējs darbojas kādā no I pielikumā uzskaitītajām nozarēm.

21. Ja dalībvalstis nolemj atbalstu piešķirt tikai dažām I pielikumā uzskaitītajām nozarēm, nozares jāizvēlas, pamatojoties uz objektīviem, nediskriminējošiem un pārredzamiem kritērijiem.
22. Dalībvalstīm jānodrošina, ka atbalsta saņēmēji atbalsttiesīgajā nozarē tiek izvēlēti, balstoties uz objektīviem, nediskriminējošiem un pārredzamiem kritērijiem, un ka visiem vienas nozares konkurentiem, ja to faktiskā situācija ir līdzīga, atbalstu piešķir principā vienādi.
23. Valsts atbalstu uzskata par piemērotu instrumentu ETS netiešo izmaksu kompensēšanai neatkarīgi no tā, kādā veidā tas tiek piešķirts. Šajā kontekstā par piemērotu instrumentu uzskata kompensāciju tiešas dotācijas veidā.
24. Atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu tikai tad, ja tam ir stimulējoša ietekme. Lai atbalstam būtu stimulējoša ietekme un tas faktiski novērstu oglekļa emisiju pārvirzi, atbalsta saņēmējam tam jāpiesakās un šis atbalsts jāizmaksā saņēmējam izmaksu rašanās gadā vai nākamajā gadā.
25. Ja atbalstu izmaksā izmaksu rašanās gadā, jābūt ieviestam *ex post* maksājumu korekcijas mehānismam, lai nodrošinātu, ka visas pārmaksātās atbalsta summas tiek atmaksātas līdz nākamā gada 1. jūlijam.
26. Atbalsts ir samērīgs un tā negatīvā ietekme uz konkurenci un tirdzniecību ir pietiekami ierobežota tad, ja tas nepārsniedz 75 % no faktiskajām emisiju netiešajām izmaksām. Elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīme nodrošina, ka atbalsts neefektīviem ražošanas procesiem ir ierobežots, un saglabā stimulu energoefektīvāko tehnoloģiju izplatīšanai.
27. Atbalsta maksimālo summu, kas maksājama par katru iekārtu par produktu ražošanu I pielikumā uzskaitītajās nozarēs, aprēķina pēc šādas formulas.

- (a) Ja atbalsta saņēmēja ražotajiem ražojumiem ir piemērojamas II pielikumā minētās elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīmes, tad atbalsta maksimālo summu, kas maksājama par iekārtu, lai kompensētu t gadā radušās izmaksas, aprēķina šādi.

$$A_{\max_t} = A_i \times C_t \times P_{t-1} \times E \times AO_t$$

Šajā formulā A_i ir atbalsta intensitāte gadā, kas izteikta kā daļskaitlis (piem., 0,75), C_t ir piemērojamais CO₂ emisijas koeficients (t CO₂/MWh) (t gadā), P_{t-1} ir ES emisijas kvotu nākotnes darījumu cena t-1 gadā (EUR/t CO₂), E ir konkrētam ražojumam piemērojamā elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīme, kas noteikta II pielikumā, un AO_t ir faktiskais ražošanas apjoms t gadā. Šie jēdzieni ir definēti 1.3. iedaļā.

- (b) Ja atbalsta saņēmēja ražotajiem ražojumiem nav piemērojamas II pielikumā uzskaitītās elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīmes, tad atbalsta maksimālo summu, kas maksājama par iekārtu, lai kompensētu t gadā radušās izmaksas, aprēķina šādi.

$$Amax_t = A_i \times C_t \times P_{t-1} \times EF \times AEC_t$$

Šajā formulā A_i ir atbalsta intensitāte gadā, kas izteikta kā daļskaitlis (piem., 0,75), C_t ir piemērojamais CO₂ emisijas koeficients (t CO₂/MWh) (t gadā), P_{t-1} ir ES emisijas kvotu nākotnes darījumu cena t-1 gadā (EUR/t CO₂), EF ir alternatīvā elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīme, kas noteikta II pielikumā, un AEC ir faktiskais elektroenerģijas patēriņš (MWh) t gadā. Šie jēdzieni ir definēti 1.3. iedaļā.

28. Ja vienā iekārtā ražo ražojumus, kuriem ir piemērojama elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīme, kas minēta II pielikumā, un ražojumus, kuriem ir piemērojama alternatīvā elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīme, tad katra ražojuma ražošanas elektroenerģijas patēriņu nosaka atbilstoši attiecīgajā iekārtā saražotajai katra ražojuma tonnāžai.
29. Ja vienā iekārtā ražo atbalsttiesīgus ražojumus (t. i., ražojumus, kas tiek ražoti I pielikumā uzskaitītajās atbalsttiesīgajās nozarēs), un ražojumus, kas nav atbalsttiesīgi, tad atbalsta maksimālo summu aprēķina tikai par atbalsttiesīgajiem ražojumiem.
30. Ņemot vērā to, ka dažās nozarēs atbalsta intensitāte 75 % apmērā, iespējams, nav pietiekama, lai nodrošinātu pietiekamu aizsardzību pret oglekļa emisiju pārvirzes risku, dalībvalstis vajadzības gadījumā var noteikt, ka netiešo izmaksu summa, kas jāsedz uzņēmumiem, ir tikai [...] % no attiecīgā uzņēmuma bruto pievienotās vērtības t gadā. Uzņēmuma bruto pievienoto vērtību aprēķina šādi: apgrozījums plus kapitalizētā produkcija, plus citi saimnieciskās darbības ieņēmumi, plus vai mīnus krājumu izmaiņas, mīnus preču un pakalpojumu iepirkumi (kuros nedrīkst ietvert personāla izmaksas), mīnus citi ar apgrozījumu saistīti, bet neatskaitāmi nodokļi par ražojumiem, mīnus ar ražošanu saistītās nodevas un nodokļi. Alternatīvi to var aprēķināt, bruto darbības rezultātam pieskaitot personāla izmaksas. Ieņēmumus un izdevumus, ko uzņēmuma pārskatos klasificē kā finanšu vai ārkārtas ieņēmumus un izdevumus, pievienotajā vērtībā neieskaita. Pievienoto vērtību pēc ražošanas faktoru izmaksām aprēķina “bruto”, jo netiek atņemtas vērtības korekcijas (piemēram, amortizācija)¹².
31. Ja dalībvalstis nolemj noteikt, ka netiešo izmaksu summa, kas jāsedz uzņēmumiem, ir tikai [...] % no bruto pievienotās vērtības, minētais ierobežojums jāpiemēro visiem atbalsttiesīgajiem uzņēmumiem attiecīgajā nozarē. Ja dalībvalstis nolemj ierobežojumu [...] % apmērā no bruto pievienotās vērtības piemērot tikai dažām I pielikumā uzskaitītajām nozarēm, šīs nozares jāizvēlas, pamatojoties uz objektīviem, nediskriminējošiem un pārredzamiem kritērijiem.

¹² Kods 12 15 0 saskaņā ar tiesisko regulējumu, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 11. marta Regulu (EK) Nr. 295/2008 par uzņēmējdarbības strukturālo statistiku (OV L 97, 9.4.2008., 13. lpp.).

32. Atbalstu var kumulēt ar:

- (a) jebkādu citu valsts atbalstu saistībā ar citām nosakāmām attiecināmajām izmaksām,
- (b) jebkuru citu valsts atbalstu saistībā ar tām pašām attiecināmajām izmaksām, kas daļēji vai pilnībā pārklājas, un jebkuru citu valsts atbalstu bez nosakāmām attiecināmajām izmaksām tikai tad, ja šādas kumulācijas rezultātā netiek pārsniegta šim atbalstam saskaņā ar šo iedaļu piemērojamā atbalsta maksimālā intensitāte vai maksimālā summa.

33. Savienības finansējums, ko centralizēti pārvalda Komisija un kas nav tiešā vai netiešā dalībvalsts kontrolē, nav uzskatāms par valsts atbalstu. Ja šāds Savienības finansējums tiek apvienots ar valsts atbalstu, tad, lai noteiktu, vai ir ievērotas paziņošanas robežvērtības un atbalsta maksimālā intensitāte, ņem vērā vienīgi valsts atbalstu, ja vien publiskā finansējuma kopsumma, ko piešķir attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, nepārsniedz maksimālo(-ās) finansējuma likmi(-es), kas noteikta(-as) piemērojamajos Savienības tiesību aktos.

34. Atbalstu nedrīkst kumulēt ar *de minimis* atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, ja šādas kumulācijas rezultātā tiktu pārsniegta šajā iedaļā noteiktā atbalsta intensitāte.

35. To atbalsta shēmu ilgums, saskaņā ar kurām piešķir atbalstu, nedrīkst pārsniegt šo pamatnostādņu piemērošanas periodu (2021.–2030. gads).

3.2. Atbalsts saistībā ar iespēju piešķirt pagaidu bezmaksas kvotas elektroenerģijas ražošanas modernizācijai

36. Valsts atbalsts saistībā ar iespēju piešķirt pagaidu bezmaksas kvotas elektroenerģijas ražošanas modernizācijai saskaņā ar ETS direktīvas 10.c pantu ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē, ja ir izpildīti turpmāk minētie nosacījumi.

37. Atbalsta mērķim jābūt enerģētikas nozares modernizācijai, diversifikācijai un ilgtspējīgai pārveidei. Atbalstītajām investīcijām jābūt saskanīgām ar pāreju uz drošu un ilgtspējīgu mazoglekļa ekonomiku, ar mērķiem, ko paredz Savienības klimata un enerģētikas politikas satvars laikposmam līdz 2030. gadam¹³, un ar Parīzes nolīgumā par klimata pārmaiņām paustajiem ilgtermiņa mērķiem.

38. Ja investīciju rezultātā rodas papildu elektroenerģijas ražošanas jauda, attiecīgajam operatoram arī jāpierāda, ka tas vai cits saistīts operators pirms papildu jaudas darbības sākuma ir pārtraucis ekspluatēt atbilstīgu apjomu elektroenerģijas ražošanas jaudas ar lielāku emisijietilpību.

39. Atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu tikai tad, ja tam ir stimulējoša ietekme. Stimulējoša ietekme rodas, ja atbalsts mudina tā saņēmēju mainīt savu rīcību,

---

¹³ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam no 2020. gada līdz 2030. gadam (COM(2014)015 *final*).

proti, rīkoties tā, kā tas nerīkotos, ja atbalstu nesaņemtu. Atbalsts nedrīkst subsidēt darbības izmaksas, kas uzņēmumam rastos jebkurā gadījumā, un tas nedrīkst kompensēt saimnieciskās darbības parasto uzņēmējdarbības risku.

40. Saņemot atbalsta pieteikumu, piešķirējai iestādei ir jāpārbauda, vai atbalstam būtu prasītā stimulējošā ietekme.
41. Atbalstu kvotu veidā operatoriem var piešķirt tikai tad, ja tiek pierādīts, ka ir veikta investīcija, kas izvēlēta saskaņā ar konkursa procedūras noteikumiem.
42. Projektiem, kuru kopējais investīciju apjoms pārsniedz 12,5 miljonus EUR, atbalstu var piešķirt, tikai pamatojoties uz konkursa procedūru, kas notiek vienā vai vairākās kārtās laikā no 2021. gada līdz 2030. gadam. Minētajai konkursa procedūrai jābūt tādai, kas:
  - (a) atbilst pārredzamības, nediskriminēšanas, vienlīdzīgas attieksmes un pareizas finanšu pārvaldības principiem;
  - (b) nodrošina, ka konkursā var piedalīties tikai tādi projekti, kas sekmē energoresursu struktūras un piegādes avotu diversifikāciju, nepieciešamo pārstrukturēšanu, infrastruktūras uzlabošanu un modernizēšanu vides mērķiem, tīrās tehnoloģijas, piemēram, atjaunojamo energoresursu tehnoloģijas, vai enerģijas ražošanas nozares, piemēram, efektīvas un ilgtspējīgas centralizētās siltumapgādes, un pārvades un sadales nozares modernizāciju;
  - (c) nosaka skaidrus, objektīvus, pārredzamus un nediskriminējošus atlases kritērijus, pēc kuriem projektus sarindo, lai nodrošinātu, ka tiek atlasīti tikai tādi projekti, kas:
    - i. pamatojoties uz izmaksu un ieguvumu analīzi, nodrošina neto pozitīvu ieguvumu emisiju samazinājuma veidā un sasniedz atkarībā no projekta apjoma iepriekš noteiktu ievērojamu CO₂ emisiju samazinājumu;
    - ii. ir papildinoši, nepārprotami atbilst nomaīņas un modernizācijas vajadzībām un nerada tirgus virzītu enerģijas pieprasījuma pieaugumu;
    - iii. ir ekonomiski visizdevīgākie;
    - iv. neatbalsta vai neuzlabo ļoti emisijietilpīgas elektroenerģijas ražošanas finansiālo dzīvotspēju, nedz arī palielina atkarību no emisijietilpīga fosilā kurināmā.
43. Projektiem, kuru kopējā investīciju summa ir mazāka par 12,5 miljoniem EUR, atbalstu var piešķirt bez konkursa procedūras. Šādā gadījumā projekti jāizvēlas, balstoties uz objektīviem un pārredzamiem kritērijiem. Atlases procedūras rezultāti jāpublisko, lai sabiedrība tos var komentēt. Ja vienā iekārtā tiek veikta vairāk nekā viena investīcija, nolūkā noteikt, vai nav pārsniegts 12,5 miljonu EUR sliekšnis, tās vērtē kā vienotu veselumu, izņemot, ja minētās investīcijas katra par sevi ir tehniski vai finansiāli dzīvotspējīgas.
44. Komisija atbalstu uzskatīs par samērīgu, ja atbalsta intensitāte nepārsniegs 70 % no attiecīgajām investīciju izmaksām. Visi izmantojamie lielumi ir pirms jebkādu

nodokļu vai citu maksu atskaitīšanas. Ja atbalstu piešķir citā veidā, nevis kā dotāciju, atbalsta apmēram jāatbilst dotācijas vērtībai. Atbalsts, kas izmaksājams vairākās daļās, ir jāaprēķina tā kopējā neto pašreizējā vērtībā pirmā maksājuma piešķiršanas brīdī, izmantojot attiecīgo Komisijas atsaucē likmi vērtības diskontēšanai laikā. Atbalsta intensitāti aprēķina katram atbalsta saņēmējam.

45. Atbalstam nedrīkst būt tāda nelabvēlīga ietekme uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgajām interesēm, jo īpaši gadījumos, kad atbalsts paredzēts ierobežotam saņēmēju skaitam vai kad atbalsts var nostiprināt saņēmēju stāvokli tirgū (grupu līmenī).

46. Atbalstu var kumulēt ar:

a) jebkādu citu valsts atbalstu saistībā ar citām nosakāmām attiecināmajām izmaksām,

b) jebkuru citu valsts atbalstu saistībā ar tām pašām attiecināmajām izmaksām, kas daļēji vai pilnībā pārklājas, un jebkuru citu valsts atbalstu bez nosakāmām attiecināmajām izmaksām tikai tad, ja šādas kumulācijas rezultātā netiek pārsniegta šim atbalstam saskaņā ar šo iedaļu piemērojamā atbalsta maksimālā intensitāte vai maksimālā summa.

47. Atbalstu var piešķirt vienlaikus saskaņā ar vairākām atbalsta shēmām vai kumulēt ar *ad hoc* atbalstu, ja vien valsts atbalsta kopējais apmērs darbībai vai projektam nepārsniedz šajā iedaļā noteikto atbalsta maksimālo intensitāti. Savienības finansējums, ko centralizēti pārvalda Komisija un kas nav tiešā vai netiešā dalībvalsts kontrolē, nav uzskatāms par valsts atbalstu. Ja šāds Savienības finansējums tiek apvienots ar valsts atbalstu, tad, lai noteiktu, vai ir ievērotas paziņošanas robežvērtības un atbalsta maksimālā intensitāte, ņem vērā vienīgi valsts atbalstu, ja vien publiskā finansējuma kopsumma, ko piešķir attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, nepārsniedz maksimālo(-ās) finansējuma likmi(-es), kas noteikta(-as) piemērojamajos Savienības tiesību aktos.

48. Atbalstu nedrīkst kumulēt ar *de minimis* atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, ja šādas kumulācijas rezultātā tiktu pārsniegta šajā iedaļā noteiktā atbalsta intensitāte.

49. Atbalsta shēmu ilgums, saskaņā ar kurām piešķir atbalstu, nedrīkst pārsniegt laikposmu no 2021. gada līdz 2030. gadam.

4. NOVĒRTĒŠANA

50. Lai pastiprinātu konkurences izkropļojumu ierobežošanu, Komisija var pieprasīt veikt konkrētu atbalsta shēmu *ex post* novērtējumu. Novērtētas tiks tās shēmas, kurām ir izteikti liela iespēja radīt konkurences izkropļojumus, tas ir, shēmas, kas varētu būtiski ierobežot vai izkropļot konkurenci, ja to īstenošana netiktu laikus pārskatīta.

51. Ņemot vērā novērtējuma mērķus un lai neradītu pārmērīgu slogu dalībvalstīm un mazākiem atbalsta projektiem, novērtējums veicams tikai par tām atbalsta shēmām, kurām ir liels budžets un iepriekš nebijušas iezīmes, vai gadījumos, kad

paredzētas būtiskas izmaiņas tirgū, tehnoloģijās vai regulējumā. Novērtējums jāveic no atbalsta piešķirējas iestādes neatkarīgam ekspertam, pamatojoties uz kopēju Komisijas noteiktu metodi. Tas ir jāpublisko. Dalībvalstīm kopā ar atbalsta shēmu ir jāpaziņo novērtējuma plāna projekts, kas būs Komisijas veiktā shēmas izvērtējuma neatņemama sastāvdaļa.

52. Novērtējums jāiesniedz Komisijai savlaicīgi, lai tā varētu izvērtēt atbalsta shēmas iespējamo pagarināšanu, un katrā ziņā pēc shēmas darbības beigām. Katra novērtējuma konkrētais tvērums un nosacījumi tiks noteikti lēmumā, ar ko apstiprina atbalsta shēmu. Ja pēc tam tiek īstenots atbalsta pasākums, kam ir līdzīgs mērķis, jāņem vērā minētā novērtējuma rezultāti.

5. ENERGOAUDITI UN VADĪBAS SISTĒMAS

53. Attiecībā uz atbalstu, kas tiek piešķirts saskaņā ar 3.1. iedaļu, dalībvalstis apņemas pārliecināties, ka atbalsta saņēmējs izpilda pienākumu veikt energoauditus Energoefektivitātes direktīvas (Direktīva 2012/27/ES)¹⁴ 8. panta nozīmē vai nu kā atsevišķu energoaudit, vai sertificētas energovadības vai vides vadības sistēmas, piemēram, ES vides vadības un audita sistēmas (EMAS)¹⁵, ietvaros. Ja uz atbalsta saņēmēju neattiecas pienākums veikt energoauditus saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvas 8. panta 4. punktu, dalībvalstis apņemas pārliecināties, ka tas veic energoauditus četru gadu laikā pēc pirmā atbalsta pieteikuma iesniegšanas un pēc tam reizi četros gados, ja vien tas neveic energoauditus sertificētas energovadības vai vides vadības sistēmas ietvaros.

54. Dalībvalstis arī apņemas uzraudzīt, vai atbalsta saņēmēji, kam ir pienākums veikt energoauditus saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvas 8. panta 4. punktu, veic šādas darbības:

- (a) īsteno revīzijas ziņojuma ieteikumus, proti, attiecīgo investīciju atmaksāšanās laiks nepārsniedz [5] gadus un investīciju izmaksas ir samērīgas vai arī
- (b) samazina elektroenerģijas patēriņa radīto oglekļa dioksīda pēdu, piemēram, objektā uzstādot atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošanas iekārtu (kas saražo vismaz 50 % no tiem vajadzīgā elektroenerģijas apjoma) saskaņā ar līgumu par bezoglekļa elektroenerģijas iegādi, vai arī
- (c) ievērojamu daļu – vismaz 80 % no atbalsta summas – iegulda projektos, kuru rezultātā iekārtas radīto siltumnīcefekta gāzu emisijas ievērojami samazinās un ir ievērojami zemākas par piemērojamo līmeņatzīmi, uz ko balstās bezmaksas kvotu piešķiršana ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā.

¹⁴ OV L 315, 14.11.2012., 1.–56. lpp.

¹⁵ Regula (EK) Nr. 1221/2009 par organizāciju brīvprātīgu dalību Kopienas vides vadības un audita sistēmā (EMAS) (OV L 342, 22.12.2009., 1–4. lpp.).

6. PĀRREDZAMĪBA

55. Dalībvalstīm jānodrošina, ka visaptverošā valsts atbalstam veltītā valsts vai reģionāla līmeņa tīmekļa vietnē tiek publicēta šāda informācija:
- a) apstiprinātās atbalsta shēmas vai lēmuma par individuāla atbalsta piešķiršanu un attiecīgo īstenošanas noteikumu pilns teksts vai saite uz to;
  - b) piešķirējas iestādes vai iestāžu identitāte;
  - c) visu atbalsta saņēmēju identitāte;
  - d) katram atbalsta saņēmējam piešķirtā atbalsta veids un summa;
  - e) piešķiršanas datums;
  - f) uzņēmuma veids (mazs vai vidējs uzņēmums / liels uzņēmums);
  - g) saņēmēja atrašanās vietas reģions (*NUTS* II līmenī);
  - h) saņēmēja darbības galvenā ekonomikas nozare (*NACE* grupu līmenī).
56. No šīs prasības var atbrīvot, ja individuālais atbalsts ir mazāks par 500 000 EUR.
57. Šī informācija ir jāpublicē pēc tam, kad ir pieņemts lēmums par atbalsta piešķiršanu, tā jāglabā vismaz 10 gadus, un tai bez ierobežojumiem jābūt pieejamai sabiedrībai.

7. ZIŅOŠANA UN UZRAUDZĪBA

58. Ievērojot Padomes Regulu (ES) 2015/1589¹⁶ un Komisijas Regulu (EK) Nr. 794/2004¹⁷, dalībvalstīm jāiesniedz Komisijai gada pārskati.
59. Papildus minētajās regulās noteiktajam dalībvalstīm savos gada pārskatos jānorāda:
- (a) visu atbalsta saņēmēja nosaukumi un tiem piederošās iekārtas, par kurām piešķirts atbalsts;
  - (b) nozare(-s), kurā(-s) katrs saņēmējs darbojas (jānorāda *NACE*-4 kods);
  - (c) gads, par kuru atbalsts ir piešķirts, un gads, kurā atbalsts ir izmaksāts;
  - (d) katras iekārtas, par kuru piešķirts atbalsts, faktiskais ražošanas apjoms konkrētajā nozarē;
  - (e) katras iekārtas, par kuru piešķirts atbalsts, faktiskais elektroenerģijas patēriņš (ja ir piešķirts atbalsts, piemērojot alternatīvu elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīmi);

---

¹⁶ OV L 248, 24.9.2015., 9. lpp.

¹⁷ OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.

- (f) katra saņēmēja atbalsta summas aprēķināšanai izmantotā emisijas kvotu nākotnes darījumu cena;
  - (g) atbalsta intensitāte;
  - (h) valsts CO₂ emisijas koeficients.
60. Dalībvalstīm ir jānodrošina, ka tiek reģistrēta detalizēta informācija par visiem ar atbalsta piešķiršanu saistītajiem pasākumiem. Šādiem reģistriem jāsaturs visa informācija, kas nepieciešama, lai noteiktu, vai attiecīgā gadījumā ir ievēroti nosacījumi par attiecināmajām izmaksām un maksimālo pieļaujamo atbalsta intensitāti. Minētā informācija ir jāglabā 10 gadus no atbalsta piešķiršanas dienas un pēc pieprasījuma jāsniedz Komisijai.
61. Jebkurā gadā, kad 3.1. iedaļā minēto atbalsta shēmu budžets pārsniedz 25 % no kvotu izsolēs gūtajiem ieņēmumiem, attiecīgajai dalībvalstij saskaņā ar ETS direktīvas 10.a panta 6. punktu jāpublicē ziņojums, kurā izklāstīti minētā apjoma pārsniegšanas iemesli. Neskarot prasības par konfidencialas informācijas aizsardzību, ziņojumā jāiekļauj attiecīga informācija par elektroenerģijas cenām lieliem rūpnieciskiem patērētājiem, kas gūst labumu no shēmas. Tāpat ziņojumā jāiekļauj informācija par to, vai tika rūpīgi apsvērti citi pasākumi oglekļa netiešo izmaksu ilgtspējīgai samazināšanai vidējā termiņā līdz ilgtermiņā.
62. 3.2. iedaļā paredzēto atbalstu saņemošajiem elektroenerģijas ražotājiem un tīkla operatoriem katru gadu līdz 28. februārim ir jāziņo par izvēlēto investīciju realizāciju, kas ietver ziņošanu par samēru starp bezmaksas kvotām un investīciju izmaksām, un atbalstīto investīciju veidiem.

8. PIEMĒROŠANAS LAIKPOSMS UN PĀRSKATĪŠANA

63. Ar šīm pamatnostādņēm no 2021. gada 1. janvāra aizstāj Pamatnostādnes par atsevišķiem valsts atbalsta pasākumiem saistībā ar siltumnīcefekta gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu pēc 2012. gada¹⁸.
64. Šajās pamatnostādņēs izklāstītos principus Komisija piemēros no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim.
65. Komisija šīs pamatnostādnes piemēros visiem paziņotajiem atbalsta pasākumiem, par kuriem tai jāpieņem lēmums, sākot no 2021. gada 1. janvāra un pēc šo pamatnostādņu publicēšanas *Oficiālajā Vēstnesī*, pat ja par projektiem paziņots pirms pamatnostādņu publicēšanas. Nelikumīgs atbalsts atbilstīgi Komisijas paziņojumam par to noteikumu noteikšanu, kas piemērojami nelikumīga valsts atbalsta novērtēšanai¹⁹, tiks novērtēts saskaņā ar noteikumiem, kuri bija spēkā atbalsta piešķiršanas dienā.
66. 2025. gadā Komisija šīs pamatnostādnes pielāgos, lai atjauninātu elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīmes un CO₂ emisijas koeficientus. Turklāt Komisija 2025. gadā izvērtēs, vai ir pieejami papildu dati, kas ļautu uzlabot

¹⁸ OV C 158, 5.6.2012., 4. lpp.

¹⁹ OV C 119, 22.5.2002., 22. lpp.

III pielikumā sniegto CO₂ emisijas koeficientu aprēķina metodi, t. i., ņemt vērā mazoglekļa tehnoloģiju pieaugošo nozīmi cenu noteikšanā ES elektroenerģijas tirgos. Tādēļ dalībvalstīm var nākties pielāgot savas attiecīgās shēmas, lai tās saskaņotu ar pielāgotajām pamatnostādņēm.

67. Komisija jebkurā laikā var izlemt veikt šo pamatnostādņu pārskatīšanu vai pielāgošanu, ja tas vajadzīgs saistībā ar konkurences politiku vai lai ņemtu vērā citas Savienības politikas vai starptautiskās saistības.

I PIELIKUMS

Nozares, kas uzskatāmas par tādām, kurās pastāv reāls emisiju netiešo izmaksu radīts oglekļa emisiju pārvirzes risks

	<i>NACE</i> kods	Apraksts
1.	14.11	Ādas apģērbu ražošana
2.	24.42	Alumīnija ražošana
3.	20.13	Pārējo neorganisko ķīmisko pamatvielu ražošana
4.	24.43	Svina, cinka un alvas ražošana
5.	17.11	Celulozes (papīrmassas) ražošana
6.	17.12	Papīra un kartona ražošana
7.	24.10	Čuguna, tērauda un dzelzs sakausējumu ražošana
8.	19.20	Naftas pārstrādes produktu ražošana

Atbalsttiesīgo nozaru saraksta izveidē izmantotās metodes izejas punkts ir pārskatītās ETS direktīvas 10.b pantā definētais oglekļa emisiju pārvirzes rādītājs, kuru aprēķina, pamatojoties tikai uz netiešajām izmaksām. Atbalstu var saņemt, ja netiešo izmaksu radītās oglekļa emisiju pārvirzes rādītājs ir 0,2. Turklāt atbalsttiesīgo nozaru tirdzniecības intensitātei jābūt vismaz 20 % un netiešo emisiju intensitātei – vismaz 1 kg CO₂/EUR. Šīs vērtības aprēķina *NACE* 4. koda līmenī, izmantojot to pašu datu kopu, ko izmanto, lai izveidotu oglekļa emisiju pārvirzes sarakstu, saskaņā ar kuru piešķir bezmaksas ETS kvotas.

II PIELIKUMS

To ražojumu elektroenerģijas patēriņa efektivitātes līmeņatzīmes, uz kuriem attiecas I pielikumā minētie *NACE* kodi

III PIELIKUMS

Maksimālie reģionālie CO₂ emisijas koeficienti dažādos ģeogrāfiskajos apgabalos (t CO₂/MWh)

Zona		Piemērojamais CO ₂ emisijas koeficients
Ibērija	Spānija, Portugāle	[...]
Baltijas valstis	Lietuva, Latvija, Igaunija	[...]
Ziemeļvalstis	Zviedrija, Somija	[...]
Čehija un Slovākija	Čehija, Slovākija	[...]
Beļģija		[...]
Bulgārija		[...]
Dānija		[...]
Vācija		[...]
Īrija		[...]
Grieķija		[...]
Francija		[...]
Horvātija		[...]
Itālija		[...]
Kipra		[...]
Luksemburga		[...]
Ungārija		[...]
Malta		[...]
Nīderlande		[...]
Austrija		[...]
Polija		[...]
Rumānija		[...]
Slovēnija		[...]
Apvienotā Karaliste		[...]